

Марченко Т. Я.

Інститут мовознавства імені О. О. Потебні Національної академії наук України

**НАЗВИ ЗНАРЯДЬ ДІЇ В СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВАХ:
ІСТОРІЯ СЛОВОТВОРЕННЯ**

У статті подано огляд способів творення назв знарядь дії у праслов'янській мові та показано реалізацію історичних моделей і засобів творення в сучасних слов'янських мовах. Система іменникового словотвору слов'янських мов характеризується значною подібністю у складі словотворчого інвентарю та в основних його функціях. В основі такої подібності лежить спільність успадкованого запасу слів, основних словотворчих засобів та тенденцій розвитку. У праслов'янській мові *nomina instrumenti* утворювалися за допомогою суфіксів *-ць, *-аць, *-іць, *-акъ, *-lo, *-slo, *-dlo, *-іса, *-ька. У творенні назв знарядь дії у слов'янських мовах використовуються словотвірні моделі та форманти, які успадковані з праслов'янської мови, а також ті суфікси, які розвинулися у словотвірних системах у часи формування окремих слов'янських мов на основі діалектів праслов'янської мови. У праці проаналізовано найменування знарядь дії в південнослов'янських мовах, розглянуто словотвірну структуру лексичних одиниць, виявлено склад задіяних словотворчих формантів, з'ясовано причини появи дериваційних дублетів, здійснено компаративний аналіз словотвірних моделей і типів. Назви знарядь дії у південнослов'янських мовах структуруються за часом їхнього походження. До найдавніших належать назви простих предметів побуту, найменування знарядь, призначених для обробки землі, переробки збіжжя тощо, утворені за допомогою праслов'янського суфікса *-lo, що сягає індоєвропейської доби (*-dlo-). У процесі творення нових найменувань прадавній суфікс *-lo поступився іншим формантам -ка, -іса, які також мають давнє походження, проте, порівняно з суф. -lo, виявляють більшу схильність до сполучуваності та взаємодії з твірними основами, унаслідок чого виникають розширені форманти: болг. -овица, ница; мак. -алка, -илка; серб. -аька, -ница; хорв. -ліса.

Ключові слова: слов'янські мови, словотвір, словотвірна категорія, словотвірний формант, порівняльно-історичний словотвір.

Постановка проблеми. Назви знарядь дії охоплюють широке коло лексичних одиниць на позначення різноманітних побутових предметів, простих і складних пристроїв, речовин, інструментів, машин, призначених для виконання дії. Початок формування цієї групи лексики сягає найдавніших періодів розвитку слов'янських мов. Багато архаїчних утворень збереглися до сьогодні і входять до складу лексики літературних мов, розмовного мовлення, територіальних діалектів. Прогресивні зміни матеріальної культури зумовлюють постійне поповнення складу лексичних одиниць на позначення різноманітних знарядь дії. Відповідно, активно розширюються способи їхнього творення, окремі суфікси підвищують свою продуктивність, змінюють формальне вираження через контамінацію з твірними основами; крім того, у функції творення *nomina instrumenti* починають виступати словотвірні форманти з іншими значеннями унаслідок розширення їхнього семантичного потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання словотворення слов'янських назв на

позначення знарядь дії розглядалися у працях, присвячених порівняльно-історичному вивченню слов'янських мов [3; 5], історії слов'янського словотворення [11], у граматиках [7; 9], в оглядах словотворення окремих слов'янських мов [6], у статтях, присвячених вивченню окремих історичних пам'яток [1], дослідженню дериваційних історичних і сучасних процесів (К. Конески, І. Стремлич-Брезник та інші).

Постановка завдання. Метою дослідження є вивчення найменувань знарядь дії в південнослов'янських мовах в ретроспективі, яке передбачає розгляд словотвірної структури лексичних одиниць, виявлення складу задіяних словотвірних формантів, порівняння словотвірних моделей і типів, з'ясування причин появи дериваційних дублетів.

Виклад основного матеріалу. Похідні віддієслівні іменники на позначення знарядь, які служать для виконання дії, названої мотивувальним дієсловом, складають категорію *nomina instrumenti*. Система іменникового словотвору слов'янських мов

характеризується значною подібністю у складі словотворчого інвентарю та в основних його функціях. В основі такої подібності лежить спільність успадкованого запасу слів, основних словотворчих засобів та тенденцій розвитку [3, с. 125]. У праслов'янській мові *nomina instrumenti* утворювалися за допомогою суфіксів **-čь*, **-ačь*, **-ičь*, **-akъ*, **-lo*, **-slo*, **-dlo*, **-ica*, **-ьka*. Первинний суфікс **-čь* у праслов'янській мові утворював *nomina instrumenti* від дієслівних кореневих основ: **bičь* «бич, предмет для биття» < **biti* «бити», **bričь* «знаряддя для обрізання, бриття» < **briti* «голити, обрізати волосся, щетину»; унаслідок поєднання суфікса **-čь* з дієслівними основами на *-a-*, *-i-* утворилися форманти **-ačь*, **-ičь* [11, с. 102]. Суфікс **-akъ* утворював віддієслівні *nomina agentis* і *nomina instrumenti*: **ležakъ* «особа, яка любить полежати, лежень; лежак, предмет для лежання» < **ležati* [11, с. 90]. Суфікс **-lo* та *-slo* були продуктивними у функції утворення *nomina instrumenti*: **čerslo* «чересло, вертикальний ніж у плузі» < **čersti* «сікти, різати»; **rylo* «предмет для копання; рило свині» < **ryti* «копати, рити» [11, с. 103–104]. Суфікс **-dlo* – це основний формант на утворення *nomina instrumenti* в праслов'янській мові. Він поєднувався спочатку з дієслівними коренями: **bordlo (zaboradlo)* «те, що служить для оборони, кріплення, огорожі» < **borti* «змагатися, битися» (таких слів збереглося небагато), а згодом почали утворюватися похідні від дієслівних основ: **kropidlo* «пристрій для кропіння» < **kropiti* «кропити» [11, с. 113–114]. Утворення з суфіксом **-ica* на позначення предметів дії траплялися зрідка: **skripica* «вид музичного інструменту» < **skripěti*, **skripati* «грати на такому музичному інструменті» [11, с. 98]. Суфікс **-ьka* утворював віддієслівні похідні зі значенням *nomina actionis*, які розширювали своє значення до *nomina acti* і *nomina instrumenti*: **kolěbka* «коліска» < **kolěbati* «колісати» [11, с. 94]. У творенні назв знарядь дії у слов'янських мовах використовуються словотвірні моделі та форманти, які успадковані з праслов'янської мови, а також ті суфікси, які розвинулися у словотвірних системах слов'янських мов у часи формування окремих слов'янських мов на основі діалектів праслов'янської мови. Праслов'янські суфікси мають континуантів у сучасних слов'янських мовах, наприклад: **-ačь* (укр. *-ач*, пол. *-acz*, словен. *-ač*) **-ičь* (укр. *-ич*), **-akъ* (укр. *-ак*, пол. *-ak*, **-lo* (укр. *-ло*, болг., серб., мак. *-ло*, хорв., словен. *-lo*), **-slo* (укр. *-сло*), **-dlo* (пол. *-dlo*), **-ica* (укр. *-иця*, пол. *-ica*, болг., мак., серб. *-иця*, хорв. *-ica*)

*-ьka (укр., болг., мак. *-ка*, пол. *-ka*). Проте окремі праслов'янські суфіксальні форманти в сучасних мовах стали частиною кореня або основи, як наприклад, суфікс **-čь* в українському слові *бич* або суфікс **-ačь* у сербському слові *бријачица*, який зазнав десемантизації, і це зумовило появу іншого суфікса на позначення *nomina instrumenti*.

У сучасній болгарській мові іменники на позначення предметів, призначених для виконання певної дії, утворюються від основ дієслів недоконаного виду за допомогою суфіксів *-ло*, *-ило*, *-ало*, *-лка*, *-ка*, *-ица* та ін. Суфікс *-ло* та його фонетичні варіанти *-ило*, *-ало* поєднуються з дієсловами, що вказують на дію, виконання якої передбачає використання певного знаряддя: *гребло* «граблі; весло», *духало* «спец. повітродувка; ковальський міх; дерев'яна трубка волинки», *кръжило* «кругла рамка», *клепало* «клепало, било», *кормило* «кермо, руль, стерно, штурвал; заст. Кормило», *махало* «маятник», *облегалo* «стінка, бильце», *пипало* «щупальце», *кречетало* «тріскачка, деренчало, торохало; брязкальце, брязкало», *крило*, *точило*, *шило*, *сметало* «рахівниця». Суфікс *-ло* виразну характеристику дії не втрачає під час поєднання з іменниковими основами: *чергило* «брзентовий верх» (машини, фаетона та ін.), *геранило* «діал. журавель (елемент криниці)», *шейнило* «сани», *колело* «колесо». Речовинні іменники *червило* «губна помада; рум'яна», *белило* «білило (мінеральна фарба)», *мастило* «чорнило» позначають засоби для виконання дії, названої мотивувальним дієсловом. Частина іменників на позначення предметів містять значення дій, пов'язаних з певною функцією виконавця дії: *седло*, *кресло*, *легло* «постіль». Іменники жіночого роду формуються за участі формантів *-ла* або *-ка*: *метла* «віник, мітла», *игла* «голка»; *-лка*: *тупалка* «палиця, якою вибивають пил», *бухалка* «праник, прач; рубель», *писалка* «ручка», *вєялка* «віялка, млинок», *хранилка* «годівниця», *точилка* «качалка», *пищалка* «свисток», *закачалка* «вішалка»; *лейка* «поливальниця», *свирка* «сопілка, дудка», *подпорка* «підпірка», *кирка* «кирка, кайло». Трапляються утворення з суфіксом *-ица* та його розширеними варіантами *-овица*, *-ница*: *лавица* «полиця», *дряновица* «дереновий (кизиловий) ціпок, деренова (кизилова) палиця; *жица* «проволока»; *кобилиця* «кормисло; журавель (у криниці)» [2, с. 143].

У сучасній македонській мові найменування знарядь утворюються за допомогою суфіксів *-ло*, *-ало*, *-ило*, *-ка*, *-алка*, *-илка*, *-ник*. Суфікс *-ло* утворює похідні від основ дієслів недоконаного виду; приєднується до дієслівних основ на приголо-

сний: *гребло* «граблі», *грибло* «скребло», *шило*, або до основ із тематичним голосним *-а* та *-и*, унаслідок перерозкладу основ утворилися морфологічні варіанти *-ало*: *покривало* «покривало, покришка», *стругало* «рубанок», *ладало* «віяло, опахало», *огледало* «дзеркало», *режало* «ножик для підстругування олівців», *сукало* «скалка», та *-ило*: *цедило* «ситечко, друшляк», *возило* «транспортний засіб», *белило* «білило (для обличчя)», *сечило* «лезо; клинок, залізко», *точило*. За допомогою суфікса *-ка* від основ дієслів недоконаного виду утворюються іменники на позначення предметів, призначених для виконання дії: *лулка* «коліска, люлька», *мивка* «раковина, мийка; губка для миття посуду», *струшка* «терка (для тіста), рубанок», *црпка* «черпак», *итипка* «прищіпка, зажим; клешня; пінцет», *затка* «затичка, пробка», *поклопка* «кришка», серед яких найменування технічних пристроїв, машин: *веалка* «віялка», *сеалка* «сіялка», *вршалка* «молотарка». Утворення з суфіксом *-алка* поширені в розмовній лексиці: *бришалка* «ганчірка; застілка, килимок (біля дверей)», *закачалка* вішалка, плічка», *мешалка* «мішалка; ополоник; велика дерев'яна ложка», *нишалка* «гойдалка», *прашалка* «сапа; сікач», *прскалка* «оприскувач, пульверизатор», *црпалка* «черпак, ополонок»; *цедалка* «ситечко; цідилка; друшляк» та в термінології: *слушалка* «мед. стетоскоп, фонендоскоп; слухова трубка, телефонна трубка». Утворення з суфіксом *-илка* трапляються зрідка: *бесилка* «шибениця», *дробилка* «дробарка, дробильна машина», *носилка* «носилки, палантин», *светилка* «лампочка, лампа», За допомогою суфікса *-ник* утворюється незначна кількість похідних: *мерник* «мірило; військ. Приціл», *приемник* «тех. Приймач», *спроводник* «тех. Провідник», *бележник* «записник, блокнот», *споїжник* «техн. зчеп; зчеплення, з'єднання (і *споїниця* «тс.; скріпка»; вживаються розширені суфікси *-алник*: *мијалник* «умивальник, рукомийник», *пералник* «бак для кип'ятіння білизни» та *-илник*: *ладилник* «холодильник», *будилник* «будильник». До категорії *nomina instrumenti* залучають деривати, які мотивуються іменниками і означають предмет, призначений для виконання дії, яка не є експліцитно вираженою: (*багажник*, *чайник*, *соларник* «сільничка») [6, с. 51–52]. Як впливає з поданого вище матеріалу, у македонській мові трапляються паралельні утворення з суфіксами *-ло/-ало*: *гребло* і *гребало* «граблі»; *-алка/-илка*: *цедилка* «ситечко; друшляк» і *цедалка* «ситечко; цідилка; друшляк»; *-ник/-ниця*: *споїжник* «техн. зчеп; зчеплення, з'єднання» і *споїниця* «техн. зчеп; зче-

плення, з'єднання; скріпка». Однак слід звернути увагу на те, що ці паралельні утворення не завжди цілком тотожні за значенням, у деяких випадках спостерігається певне розширення семантики. Більшість зазначених назв знарядь дії є одиницями загальноновживаного лексикону, окремі з них позначають поняття спеціальних сфер вживання і входять до певних терміносистем: (*мерник* «військ. приціл», *приемник* «тех. приймач», *спроводник* «тех. провідник», *споїжник* «техн. зчеп; зчеплення, з'єднання»; *слушалка* «мед. стетоскоп, фонендоскоп»; *кристалник* «црк. купіль»).

У сербській мові назви предметів, за допомогою яких виконується певна дія, утворюються від дієслівних основ за допомогою суфіксів *-ло*, *-алька*, *-ица*, *-ниця*. Формант *-ло* утворює одиниці *дрдало* «знаряддя для розчісування вовни», *дувало* «ковальський міх», *туцало* «товкач», *цртало* «леміш, сошник», *држало* «держак, ручка», *играло* «іграшка, забавка, цяцька»; *грнало* «гребло для згрібання зерна у клуні, жару у печі тощо»; *рило* «заступ, рало»; *кусало* «частина ложки, яку кладуть до рота», *квасило* «мокра ганчірка для зволоження точильного каменя», *кљукало* «дерев'яне знаряддя для віджимання винограду», *мазало* «щітка для змащування, фарбування», *називало* «ім'я, назва», *огребло* «знаряддя для чесання льону», *страшило* «пугало», *цедило* «цідило, цідилка», *млатило* «молотило», а також утворення з суфіксом *-ло* у формі множини: *лазила* «драбина», *мерила* «ваги» [7, с. 488]. За допомогою суфікса *-лька* утворені одиниці *казалька* «годинникова стрілка», *носилька* «переносне крісло, паланкін, носилки», *писалька* «олівець», *металька* «камінь, який кидають на змаганнях», *навијавка* «мотовило», *обрталька* «гойдалка», *итипалька* «прищіпка; пінцет» [7, с. 482]. За допомогою суфікса *-ица* утворюються похідні від іменних основ: *каменица* «кам'яна посудина для води, олії», серед мотивувальних іменних основ переважають основи іменників чоловічого роду з суфіксом *-ач*: *бријачица* «ніж; машинка для бриття»; оскільки твірними виступають найменування чоловіків, виконавців дії, похідні з суфіксом *-ица* часто поєднують значення предметів, призначених для виконання дії та осіб жіночої статі, виконавців дії: *косарица* «1. машина для косіння, косарка; 2. жінка яка косить»; *везачица* «1. в'язальна машина; 2. в'язальниця»; *копачица* «1. знаряддя для копання; 2. жінка, яка копає» [7, с. 525]. Похідні з суфіксом *-ниця* позначають переважно посудину, призначену для виконання певної дії: *парионица* «посудина для виварю-

вання білизни», *палионица* «посудина для спалювання»; окрему групу складають назви предметів релігійного культу: *крстионица* «купіль», *кадионица* «кадило», *прашионица* «посудина, у якій тримають попіл для посипання голів» [7, с. 527]. У сербській мові в цій групі лексики спостерігаються словотвірні дублети, похідні з тотожним значенням, утворені за допомогою різних формантів: *држало* – *држак* – *држалица* – *држаље* «держак, ручка»; *гладило* – *гладилица* «точильний камінь»; *умиваоница* – *умиваоник* «умивальник», *штрцалька* – *штрцальица* «оприскувач; мед. шприц»; *рало* – *ралица* «рало»;

Назви знарядь дії в хорватській мові утворюються за допомогою суфіксів *-lo*, *-aljka*, *-lica*, *-ač*, *-ača*: Суфікс *-lo* утворює: *brisalo* «посудний кухонний рушник», *dizalo* «домкрат», *računalo* «рахівниця», *rovečalo* «збільшувальне скло», *glačalo* «праска», *tjerilo* «вимірювач, вимірник» [9, с. 348]. Суфікс *-aljka*: *čegrtaljka* «великодня тріскачка, розм. деренчало, торохкало», *kapaljka* «піпетка, крапельниця», *sisaljka* «насос, помпа», *štrcaljka* «ручний насос, обприскувач, оббризкувач» [9, с. 309]. Суфікс *-lica*: *bušlica* «свердильний верстат, бурова машина; мед. Бормашина», *glodalica* «тех. фреза», *dizalica* «ліфт, підйомник», *miješalica* «місилка, мішалка, змішувач», *sijalica* «електрична лампочка, лампа розжарювання», *slušalica* «телефонна трубка» [8, с. 86]. Суфікс *-ač* в сучасній хорватській мові виявляє помітну активність на позначення різноманітних технічних пристроїв, побутових предметів: *brojač* «обчислювальна машина, комп'ютер; лічильник», *osigurač* «електр. запобіжник», *prekidač* «вимикач, вимикач», *odvijač* «викрутка», *utikač* «засувка, клямка заціпка», *otvarač* «консервний ніж» [9, с. 304]. Меншу продуктивність має суфікс *-ača*: *branjača* «стругальна машина», *drljača* «борона», *viječa* «віялка», *vjetrenjača* «вітряний млин» [8, с. 86]. У хорватській мові, як і в сербській, є багато словотвірних дублетів, похідних від одного кореня, до творення яких залучаються різні суфікси. При цьому такі одиниці часто мають тотожне значення: *strugalo/strugač/strugaljka/strugalica/strugača* «великий напилек, рашпіль»; трапляються окремі паралельні утворення з відмінними семантичними ознаками на позначення предметів, що мають різне призначення: *blanjical/blanjalo/ blanja* «стругальна машина» – *blanjača* «шліфувальна машина для металообробки».

Висновки і пропозиції. Назви знарядь дії у південнослов'янських мовах структуруються за часом їхнього походження. До найдавніших належать назви простих предметів побуту, наймену-

вання знарядь, призначених для обробітку землі, переробки збіжжя тощо, утворені за допомогою праслов'янського суфікса *-lo*, що сягає індоєвропейської доби (*-dlo-). Тривалий час він виявляв значну продуктивність, через це в сучасних мовах зберігається чимало давніх відповідних утворень. З розвитком матеріальної культури та завдяки досягненням технічного прогресу виникло безліч знарядь різного призначення, пристроїв, машин. У процесі творення нових найменувань прадавній суфікс **-lo* поступився іншим формантам **-ka*, **-ica*, які також мають давнє походження, проте, порівняно з суф. **-lo*, виявляють більшу схильність до сполучуваності та взаємодії з твірними основами, унаслідок чого виникають розширені форманти: болг. *-овица*, *-ница*; мак. *-алка*, *-илка*; серб. *-алька*, *-ница*; хорв. *-lica*; словен. *-lja*, *-lnik*, *-lnica*, *-lac*.

Найменування знарядь дії близькі до найменувань виконавців дії з семантичного боку та за добром словотвірних формантів. Структурно тотожні одиниці розмежовуються на семантичному рівні: *nomina instrumenti* є не особовими найменуваннями *nomina agentis*, наприклад: хорв. *brojač* «1. особа, яка рахує, веде облік; 2. обчислювальна машина, комп'ютер; лічильник».

Огляд окремого сегмента південнослов'янського субстантивного словотворення показує, що незважаючи на загальнослов'янський характер дериваційних процесів, спільне походження словотвірних формантів, збереження мовних контактів, кожна окрема південнослов'янська мова у процесі творення назв знарядь дії виявляє свою специфіку у використанні словотвірних формантів, застосуванні словотвірних моделей і типів. Перспективним напрямом майбутніх досліджень цієї групи лексики є простеження функціонування й активності типів і моделей словотворення *nomina instrumenti*, виявлення варіативності та збігів у використанні словотвірних формантів в окремих мовах, що характеризує своєрідність дериваційних процесів на тлі типологічної єдності південнослов'янських мов. Актуальним також є компаративне дослідження цієї тематичної групи із залученням ширшого кола слов'янських мов, яке покаже специфіку реалізації й розвитку праслов'янської словотвірної спадщини. Так, у польській мові назви на позначення предметів дії утворюються за допомогою суфіксів *-acz*, *-ak*, *-ka*, *-arka*, *-awka*, *-dlo*, *-ica*, *-nica*, *-ik*, *-nik*. Очевидні розбіжності у складі словотвірного інвентарю і докладний аналіз семантики похідних одиниць сприятиме глибшому розумінню як спорідненості слов'янських мов, так і окремішності їхнього історичного розвитку.

Список літератури:

1. Андријевска Н. Зборообразувањето во Крнинскиот дамаскин. *Македонски јазик*. Година 2007–2008. Скопје, 2008. С. 139–152.
2. Георгиев С. Българска морфологија. Вилико Трново : Изд-во Абагар, 1991. 399 с.
3. Вступ до порівняльно-історичного вивчення слов'янських мов / За ред. О. С. Мельничука. Київ : Наук. думка, 1966. 596 с.
4. Граматика на старобългарския език : Фонетика. Морфологија. Синтаксис / Гл. ред. И. Дуриданов. София : Изд-во на Българската академия на науките, 1991. 607 с.
5. Историческая типология славянских языков: Фонетика, словообразование, лексика и фразеология / Под. ред. А.С. Мельничука. Київ : Наук. думка, 1986. 286 с.
6. Конески К. Зборообразувањето во современиот македонски јазик. / К. Конески. Скопје: Бона, 1995. 188 с.
7. Стевановић М. Савремени српскохрватски језик (граматички системи и књижевнојезичка норма): Увод. Фонетика. Морфологија. Друго издање. / М. Стевановић. Београд : Научна књига, 1970. 653 с.
8. Bajec A. Besedotvorje slovenskega jezika I. Izpeljava samostlnikov. Ljubljana, 1950. 135 s.
9. Sedláček Jan. Stručná mluvnice srbocharvátštiny. Praha: Akademia, 1989. 269 s.
10. Maretić Tomo. Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnoga jezika. Zagreb, 1963. 690 s.
11. Sławski Fr. Zarys słowotwórstwa prasłowiańskiego / Słownik prasłowiański. Wrocław etc., 1974–1979. T. 1. S. 43–141.

**Marchenko T. Ya. NAMES OF TOOLS OF ACTION IN SLAVIC LANGUAGES:
HISTORY OF WORLD-FORMATION**

The article analyzes world-formation of names of tools of action in Slavic languages in retrospective. In Proto-Slavic language these names were formed with suffixes *-čь, *-ačь, *-ičь, *-akъ, *-lo, *-slo, *-dlo, *-ica, *-ьka. In Slavic languages uses world-building patterns and derivational formants inherited from Proto-Slavic as well as those that have developed in world-formation systems at the time of formation of individual Slavic languages on the bases of dialects of Proto-Slavic. The article deals with a comparative analysis of linguistic statements on the word-formation of the object-names some action (nomina instrumenti) in Slavic languages – Bulgarian, Macedonian, Serbian, Croatian, as they have been offered in manuals in the one and the other linguistic tradition, furthermore, it treats linguistic features throwing some light upon a specific status of nomina instrumenti as well. It is why, a full attention is paid not only to the question of a number of suffixes having a specific functional meaning for denoting various kinds of devices, tools, instruments or machines etc., that traditionally represent an economic and cultural environment for people's work and living, but also to the distribution of the suffixes in a lexicon according to the individual semantic groups. A distinction between objects some action seems to exercise an important influence on choosing between the suffixes for the purpose of the word forming of a given word in either languages. In addition, it can be clearly found out, that the roots of all South Slavic suffixes in question, can be traced back to Proto-Slavic; namely, all those, which designate the device originate from Proto-Slavic object suffix -lo, -ica, -nica, all however, designating the tool, have some connection with Proto-Slavic object suffixes -č, -ač, -ič.

Key words: Slavic, Word formation, Word-building category, Derivational formant, Comparative word formation.